

Nikon AF-S DX Micro 85mm f/3,5G.

19 maart 2010

Update: november 2011

Dit nieuwe objectief werd aangekondigd in oktober 2009 en ligt vanaf december 2009 in de winkel. De AF-S DX Micro 85mm f/3,5G is voor Nikon het zoveelste macro objectief dat een bereik van 1:1 haalt en het is tevens het eerste macro objectief, speciaal gemaakt voor DX camera's.

Een splinternieuw Nikon macro objectief heeft een traditie. Het belangrijkste kenmerk van die traditie is: kwaliteit.

Even wat geschiedenis:

Het eerste Micro-Nikkor objectief was de f/3,5 vijf centimeter uit 1956, passend op de meetzoekers camera's. In 1961 kwam er een f/3,5 55 mm passend op de camera's met de F bajonet. Later aangepast naar een f/2,8 versie, en in 1986 aangepast naar een AF versie. In 1993 werd de 55 vervangen door een 60 mm versie, die nu nog steeds leverbaar is.

Vanaf 1975 heeft Nikon ook een f/4,0 105 mm macro objectief, later werd dat een f/2,8 versie en vanaf 1990 was dit objectief er ook in een autofocus versie. En dan heeft Nikon nog een 200 mm f/4,0 in productie. Ook dit objectief is tegenwoordig in AF. Om compleet te zijn: er is een aantal jaren een 70-180 AF zoom in productie geweest. In een bezuinigingsronde heeft Nikon de productie er van gestopt. Overigens zijn er ook nog 2 manuele macro Nikkors te koop, een 55 en een 105mm. En dan heb je nog een PC-E 85mm f/2.8 D, een PC-E 45mm f/2.8 D ED en een PC-E 24mm f/3,5 D ED, maar die halen geen 1:1.

Even voor de duidelijkheid: Nikon noemt de macro objectieven voor de fotografie: Micro-Nikkor. Dat komt omdat Nikon ook Macro-Nikkor's heeft gemaakt. En daarnaast zijn er nog de Ultra-Micro-Nikkor's. Deze Macro- en Micro-objectieven worden gebruikt door wetenschap en industrie.

Omdat de kwaliteit van de eerste Nikon macro objectieven in 1956 uitstekend was, kwamen er vragen om enkele aanpassingen. De eerste was een Ultra-Micro-Nikkor 105mm f/2,8 e. Zo kon het gebeuren dat een krant niet meer gezet werd met lood, maar dat er een klein negatief gemaakt werd dat naar de drukker ging. Hier enkele specificaties van een Printing-Nikkor f2,8 105mm uit 1972: Vignettering: 0 %; Vervorming: 0.0000000000%; (Voor de eerlijkheid: al die nullen geven aan dat er wel een getal na de 10de nul staat.) aantal zichtbare lijnen per mm: 240 in het centrum van het beeld en 180 in de hoeken. Uit de tijd dat je nog met een film in de camera werkte wist je dat meer dan 110 lijnen toch niet te zien waren op een afdruk. En de meeste objectieven uit die tijd haalden dat niet eens.

Foto: Nikon

Geen focus begrenzer.

Een andere referentie: In 1971 was het modale Japanse maand inkomen 41.000 Yen. Een Nikon F Photomic FTn & 50mm f/1.4 kocht je voor 80.500. (Hier betaalde je destijds 1.450 gulden.) Een Ultra Micro Nikkor 28mm f/1,8e kostte 270.000 Yen, nog een koopje. En het meest was je kwijt voor een Ultra Micro Nikkor 300mm f/1,4g, een 2.600.00 Yen. Of te wel een kleine 100.000 gulden. Maar stel je eens een f/1,4 300 mm voor, het water loopt me door de mond. Toch eens zoeken op Marktplaats.

Enkele actuele Nikon variaties van dit soort objectieven zijn niet meer apart te koop, je krijgt de machine om chips te maken er gratis bij zoals bijvoorbeeld een NSR-SF155. Reken wel op een prijsje van 50 à 60 miljoen euro, voor de machine alleen.

De Nikon geschiedenis maakt dat je hoge verwachtingen hebt van een nieuwe AF-S DX Micro 85mm f/3,5G.

Een overzicht van de enkele macro Micro-Nikkor objectieven zodat de belangrijkste verschillen duidelijk worden:

	60mm AF-D	60mm AF-S	85mm AF-S	105m AF-D	105mm AF-S	200mm AF-D
grootste diafragma	2,8	2,8	3,5	2,8	2,8	4
kleinste diafragma	32	32	32	32	32	32
aantal lamellen	7	9	9	7	9	9
geschikt voor	FX en DX	FX en DX	DX	FX en DX	FX en DX	FX en DX
ED glas	nee	ja	ja	nee	ja	ja
Kortste scherpstelafstand	0,219 m	0,185 m	0,286 m	0,314 m	0,314 m	0,5 m
Werkafstand tussen objectief en onderwerp vanaf	ruim 7cm	bijna 5cm	bijna 14cm	ruim 14cm	ruim 14cm	+/- 46cm
Vibratie Reductie	nee	ja	ja	nee	ja	nee
AF functie op alle AF camera's	nee	ja	ja	nee	ja	nee
focus begrenzer	ja	nee	nee	ja	ja	ja
filtermaat	62	62	52	52	62	62
IF	nee	ja	ja	nee	ja	ja
gewicht in gram	440	425	355	560	720	1190
prijs in de winkel	-	400	550	-	675	1450

ps prijzen uit maart 2010.

De nieuwe 85 macro heeft enkele leuke pluspunten. Als ik hem naast enkele oudere Nikkors gebruikt, dan valt het lage gewicht op. De 85 is uitstekend handelbaar. Heel bijzonder voor mij, maar intussen heel gewoon bij Nikon: alle macro objectieven hebben intussen IF. Dat

maakt het instellen, zelfs manueel er gemakkelijker op. Met de oudere Nikkors schuift de frontlens ver naar voren als je echt dichtbij gaat. En daardoor moet je vaak weer opnieuw scherpstellen. De 85 heeft een 52 millimeter filtermaat. Jaren de standaard maat voor de meeste vaste brandpunten.

Is er nog wat op dit objectief aan te merken, ja. Al is het zoeken. Bij het scherpstellen met dit AF-S objectief merk je dat het iets sneller gaat dan met een gewoon AF objectief. Nu hangt dat ook samen met het model van de camera en de al of niet ingestelde AF mogelijkheden in de camera. Maar met mijn camera ging het objectief op zoek naar de scherpste als je scherp stelde op eerst iets dichtbij en daarna een onderwerp verder weg. Ben gewend dat de scherpstelling van de camera weet waar het scherpstelvlak is en daar direct naar toe gaat. Zo werkt het ten minste wel met de oudere AF objectieven. Het 85 mm macro objectief gaat echter eerst naar dichtbij en gaat dan naar het scherpstelpunt. Je kunt dit zoeken verminderen door de scherpstel vlakken in de camera groter te maken. Maar dat is afhankelijk van de camera.

Een overzicht van de enkele macro Micro-Nikkor objectieven zodat de belangrijkste verschillen duidelijk worden:

Test

De gehele opname, voor de test zie je steeds de linker bovenhoek.

Het objectief is in de praktijk getest naast de objectieven die in de tabel hierboven vermeld staan. Een eenvoudig testje in het 1:1 gebied met alle objectieven gaf het zelfde resultaat als een test gewoon op straat en daarbij meerdere opnamen met volle opening, $f/5,6$ en $f/8$. Nu waren er wolken, dus de kleuren veranderden, jammer, maar voor de scherpste indruk niet van belang. Nu is er steeds gekeken naar de scherpste in de linker bovenhoek, omdat aan te nemen is dat onscherpte in de hoeken eerder is waar te nemen.

De DX camera stond dermate ingesteld dat de sluitertijd minimaal $1/125$ was bij volle opening. Dit om trillingsonscherpte te beheersen. Omdat de beeldhoek van de geteste objectieven verschilt, zijn alle opnamen ook iets verschillend.

85 mm (1) op $f3,5$

85 mm (2) op $f3,5$

85 mm (1) op f5,6

60 mm op f2,6

105 AF op f/2,8

55 mm op f2,8

Samengevat valt op te merken dat de oudere 55 en 60 mm macro objectieven bij volle openingen achter blijven bij de oudere 105 en de nieuwe 85 mm DX. In de test waren 2 verschillende 85 objectieven aanwezig. Daar viel geen verschil tussen te ontdekken. Bij diafragma f/5,6 en hoger scoren alle objectieven goed.

Eigenlijk is dit een bijzonder resultaat, want aan te nemen zou zijn dat een FX objectief een betere score op een DX camera zou geven. Op de sensor zie je alleen het middengedeelte van het beeld dat een FX objectief kan maken. Een compliment dus voor de nieuwe AF-S DX Micro 85mm f/3,5G.

Op het internet heb ik nog geen serieuze test van de AF-S DX Micro 85mm f/3,5 G kunnen vinden. Of mijn bevinden het zelfde zijn als die van anderen? Blijft dus staan dat de AF-S DX Micro 85mm f3,5G een kroonjuweel van Nikon waardig is.

Update: (24 november 2011)

Intussen zijn er wel meerdere testen van dit objectief verschenen:

<http://www.slrgear.com/reviews/showproduct.php/product/1301/cat/12>

http://www.lenstip.com/index.php?test=obiektwu&test_ob=285

http://www.photographyblog.com/reviews/nikon_afs_dx_micro_nikkor_85mm_f_3_5_g_ed_vr_review/

<http://www.photozone.de/nikon--nikkor-aps-c-lens-tests/636-nikkorafsdx85vr>

<http://www.ephotozine.com/article/nikon-af-s-dx-micro-nikkor-85mm-f-3-5g-ed-vr-lens-review-17453>

<http://www.shutterbug.com/content/nikon-micro-nikkor-85mm-f35g-ed-vr-vibration-reduction-macro-lens>

Foto: Nikon

Update: 25 november 2011

Vrijwel alle foto's uit de test en enkele andere zijn hier in te zien, of op te halen:

<http://www.box.com/s/90f68s8tl8oki5mh94f4>

Met een Exif viewer kun je dan de camera en objectief gegevens aflezen.

Alle opnamen zijn gemaakt in NEF en middels Capture 4, Capture NX of Capture NX2 omgezet naar JPG, veelal zonder enige bewerking.